

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Uplatňování DPH u přepravy a služeb přímo souvisejících po 1.5. 2004

✖A - Osobní doprava

✖1) Osobní doprava cestujících v tuzemsku

✖Podle dosud platného zákona o DPH č. 588/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů podléhá osobní tuzemská pravidelná i nepravidelná doprava cestujících snížené sazbě daně.

✖Podle § 47 odst. 3 a přílohy č. 2 návrhu nového zákona o DPH, účinného od 1.5.2004, se uplatňuje snížená sazba daně pouze u **hromadné pravidelné dopravy cestujících**, včetně jejich zavazadel:

- a. **pozemní**, která zahrnuje osobní železniční a silniční dopravu, podzemní dopravu a dopravu lanovými drahami,
- b. osobní **vodní** dopravy,
- c. osobní **letecké** dopravy.

✖U nepravidelné osobní dopravy (zájezdy) a individuální osobní dopravy (taxi služba) je uplatňována sazba daně základní.

✖2) Přeprava osob mezi členskými státy

✖Podle ustanovení § 47 dosud platného zákona DPH č. 588/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů je mezinárodní pravidelná přeprava osob osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně a mezinárodní nepravidelná přeprava osob podléhá snížené sazbě daně, a to jak za výkony uskutečněné v tuzemsku, tak za výkony uskutečněné v zahraničí.

✖Podle § 70 návrhu nového zákona o DPH, účinného od 1.5.2004, je **přeprava osob** mezi členskými státy a dále mezi členskými státy a třetími zeměmi **na území České republiky**, osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně, bez ohledu na skutečnost, kdo tuto přepravu přes území ČR zajišťuje. Ustanovení § 70 se nevztahuje na služby související s přepravou (např. zprostředkování prodeje letenek). Osvobozeny mohou být pouze služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží nebo služby související s přepravou zboží, pokud je osvobození podle stanovených podmínek možné (viz bod B 2).

✖Podle § 10 odst. 2 návrhu nového zákona o DPH, účinného od 1.5.2004, je místem plnění při poskytnutí přepravní služby území, kde se přeprava uskutečňuje, tzn., že **pravidelná i nepravidelná** přeprava osob podléhá zdanění podle pravidel stanovených jednotlivými členskými státy nebo třetími zeměmi. Jinými slovy, u ujetých úseků v jednotlivých členských státech se uplatní sazba daně uplatňovaná členským státem, pokud není plněním osvobozeným od daně. Daňová povinnost v jednotlivých členských státech nebo ve třetích zemích může být upravena obdobně jako tomu bylo podle § 48 zákona o DPH platného do 30. dubna 2004, nebo vzniká osobě poskytující přepravní službu povinnost přiznat a zaplatit daň v jednotlivých členských státech na určených finančních úřadech. Některé členské státy přepravu osob osvobozují od daně úplně, některé částečně.

✖Obdobně jako v České republice mají osvobozenou přepravu osob tyto členské státy: Dánsko, Irsko, Itálie, Lucembursko, Portugalsko, Finsko, Švédsko, Velká Británie, Estonsko, Kypr, Slovinsko, Litva a Malta, Polsko, Maďarsko a Slovensko. Obdobně i Lotyšsko, při splnění určité podmínky.

✖Osvobozenou přepravu osob leteckou, námořní a vodní uplatňují tyto členské státy: Německo, Belgie, Španělsko, Holandsko, Rakousko a Řecko. Tzn., že silniční a železniční přeprava podléhá zdanění.

✖Osvobozenou přepravu osob leteckou a námořní uplatňuje Francie.

✖ B - Přeprava zboží

✖ Podle ustanovení § 47 dosud platného zákona DPH č. 588/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů je mezinárodní přeprava zboží osvobozena od daně s nárokem na odpočet.

✖ Pojem "mezinárodní přeprava" od 1. 5. 2004 "neexistuje" a je v návrhu nového zákona o DPH, účinného od 1.5.2004 definován buď jako přeprava zboží mezi členskými státy nebo jako přeprava zboží při vývozu a dovozu.

✖ Současně zákon upravuje i služby přímo související s přepravou zboží mezi členskými státy a služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží, tedy ze třetích a do třetích zemí.

✖ 1) přeprava zboží mezi členskými státy

✖ Podle § 10 odst 2 návrhu nového zákona o DPH, účinného od 1.5.2004, je místem plnění při poskytnutí přepravní služby území, kde se přeprava uskutečňuje. Pokud je však poskytnuta přeprava zboží mezi členskými státy, místem plnění je místo zahájení přepravy (viz např. řádek 1 a 2 modelové situace). Jestliže je však přeprava zboží mezi členskými státy poskytnuta pro osobu registrovanou k dani v jiném členském státě, než ve kterém je zahájena přeprava, považuje se za místo plnění území členského státu, který vydal daňové identifikační číslo, které tato osoba poskytla pro poskytnutí této služby (viz např. řádek 3 modelové situace).

✖ Přitom přepravou zboží mezi členskými státy je přeprava zboží, pokud místo zahájení a místo ukončení přepravy je na území dvou různých členských států; za přepravu zboží mezi členskými státy se považuje také přeprava, kdy místo zahájení a místo ukončení přepravy je na území stejného členského státu, a tato přeprava je přímo spojena s přepravou zboží, kde místo zahájení a místo ukončení přepravy je na území dvou různých členských států.

✖ Modelová situace:

✖ přeprava je uskutečňována vždy českým dopravcem nebo přepravcem, který je plátcem daně v ČR,

✖ osoba, pro kterou je přeprava uskutečňována je v příkladu označen jako:

✖ ČR DIČ - je českým plátcem daně,

✖ ČR NEPL - není plátcem daně v ČR,

✖ EU (1) DIČ - osoba registrovaná k dani v členském státu 1, které poskytla pro plnění,

✖ EU (2) DIČ - osoba registrovaná k dani v členském státu 2, které poskytla pro plnění,

✖ EU NEPL - osoba, která není registrována k dani v jiném členském státu.

✖ Poznámka osvobozeno znamená, že daň je povinna přiznat osoba registrovaná k dani v jiném členském státu, pro kterou je přeprava uskutečněna

Přeprava z - do	osoba, pro kterou je přeprava uskutečňována	uplatněná daň dopravcem místo plnění sazba
ČR - EU	ČR DIČ, ČR NEPL	CZ 19%
ČR - EU	spedice DIČ, spedice NEPL	CZ 19%
ČR - EU (1)	EU (1) DIČ	osvobozeno
ČR - EU (1)	EU (1) NEPL	CZ 19%
ČR - EU (1)	EU(2) DIČ	osvobozeno
ČR - EU (1)	EU(2) NEPL	CZ 19%
EU - ČR	ČR DIČ	CZ 19%
EU - ČR	ČR NEPL	EU sazba země
EU - ČR	spedice ČR DIČ	CZ 19%
EU(1)- EU(2)	ČR DIČ	CZ 19%
EU(1)- EU(2)	ČR NEPL	EU(1) sazba EU(1)
EU(2) - EU(1)	ČR DIČ	CZ 19%
EU(2) - EU(1)	ČR NEPL	EU(2) sazba EU(2)

☒ 2) služby přímo související s přepravní službou (např. spedice)

☒ Z ustanovení § 10 odst. 12 a 13 návrhu nového zákona o DPH, účinného od 1.5.2004, vyplývá, že u služeb přímo souvisejících s přepravní službou, které poskytují osoby, které jednají jménem a na účet jiné osoby, je místem plnění místo, kde je služba poskytována, pokud jsou poskytovány osobě, která není registrována k dani v jiném členském státu nebo je tímto místem plnění území členského státu, kterého DIČ použila osoba, pro kterou je služba poskytována.

☒ 3) přeprava zboží při vývozu a dovozu

☒ Přeprava zboží při vývozu je v tuzemsku osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně. Služby přímo vázané na dovoz, včetně přepravy zboží při dovozu, jsou v tuzemsku osvobozeny od daně s nárokem na odpočet pouze v případě, kdy jsou náklady na tyto služby zahrnuty do základu daně u zboží při dovozu (§ 69 návrhu zákona).

☒ Doložení uskutečněné přepravy při vývozu zboží zůstává podle nové úpravy v podstatě beze změny s tím, že plátce, který přepravu při dovozu a vývozu zboží uskutečňuje, má přepravní doklad potvrzen pohraničním celním úřadem členského státu, který je výstupním nebo vstupním státem při vývozu nebo dovozu.

☒ Modelová situace:

☒ přeprava je uskutečňována vždy českým dopravcem nebo přepravcem, který je plátcem daně v ČR,

Přeprava z - do	osoba, pro kterou je přeprava uskutečňována	uplatněná daň dopravcem kód země EU, sazba
ČR- Ukrajina	ČR DIČ, ČR NEPL	osvobozeno
ČR- Ukrajina	spedice DIČ, spedice NEPL	osvobozeno
Ukrajina - ČR	ČR DIČ, ČR NEPL	osvobozeno s podmínkou

☒ Podmínkou pro osvobození je, že přepravní náklady jsou u osoby, pro kterou byla přeprava uskutečněna, zahrnuty do základu daně u zboží, které je předmětem dovozu.

☒ Přeprava mezi třetími zeměmi se řídí ustanoveními zákonů třetích zemí a nemůže je upravovat český zákon o DPH, stejně tak je upravena daňová povinnost zákony příslušných členských států, pokud je místem plnění členský stát. Tyto zákony samozřejmě upravují i povinnost registrace v případě povinnosti přiznat daň v příslušných státech EU.

☒ ***V uvedených příkladech není zohledněna další okolnost, která může zcela zásadním způsobem změnit uplatňování daně, totiž, že poskytovatel přepravní služby nebo služby související s přepravou zboží, je registrován ve více členských státech jako osoba registrovaná k dani a má v této zemi provozovnu.***

Zdroj: MF ČR